

Warnerus Emmen

Albert van der Kaap

De opvolger van Albertus Conradus Fabritius als dominee in Gasselte was zijn schoonzoon Warnerus Emmen. Hij diende de gemeente 31 jaar, van 26 mei 1715 tot zijn dood op 27 juli 1746.

Warnerus Emmen werd gedoopt op 11 juni 1682 in Steenwijk als zoon van Hindrik Warners Emmen (die, zoals de naam al verradt, rond 1650 geboren werd in Emmen) en Hindrina Pellegroms van IJsselmuiden (geboren rond 1652 in Steenwijk), dochter van Pelgrom van IJsselmuiden/Isselmuiden en Catharina.¹ Hindrik was luitenant in het Staatse leger in Steenwijk en heeft daar Hindrina van IJsselmuiden leren kennen met wie hij op 25 juli 1675 in die plaats trouwde. Hindrina overleed op 10 oktober 1709.

Pelgrom (Pelgromius), de vader van Hindrina, promoveerde in 1647 als jurist aan de universiteit van Franeker met een proefschrift over Romeins recht. Hij zal getrouwd zijn voor 1651 want in dat jaar kon hij voor 25 gulden burger van Steenwijk worden omdat hij met een dochter van die stad getrouwd was.

De opa van Warnerus, Werner Wolters Emmen (getrouwd met een Grietje) was landbouwer in Emmen en schulte van Emmen, Odoorn en Roswinkel. Hij werd begraven op 26 juni 1683 in Emmen.²

Huwelijk van Warnerus

Warnerus³ trouwde op 14 mei 1713 in Gasselte (hij was toen kandidaat) met Hasina Johanna Fabritius, geboren op 23 januari 1689 in Gasselte, dochter van Albertus Conradus Fabritius en Machteld Schukking uit Koekange, dochter van Anthonius Schukking (predikant in Rolde) en Vreda van Keppel Fox/Vox uit IJhorst/De Wijk. Kort daarna, op 18 juni 1713 werd hij benoemd tot adjunct en (beoogd) opvolger van zijn schoonvader Albertus Conradus. Op 18 april 1715 keurden Drost en Gedupteerden goed dat hij schoonvader zou opvolgen en op 26 mei 1715 werd hij in het ambt van predikant bevestigd.

Kinderen

Zij kregen zes kinderen. Henrina Machteld werd geboren op 19 maart 1714 in Gasselte, waar ze een paar maanden later, op 26 juli 1714 overleed. Hinderina en haar tweelingzus Machteld werden gedoopt op 10 december 1724. Anna werd gedoopt op 13 maart 1726, Albertus op 1 februari 1728 en Henderikus op 23 december 1731. Hendrikus werd in maart 1752 lidmaat van de kerk te Groningen en werd op 12 september 1753 ingeschreven als theologiestudent aan de Universiteit van Groningen. Hij werd in 1765 proponent en benoemd tot predikant te Nieuwenhoorn. Hij trouwde op 23 september 1763 in Zuidwolde met Egberdina Wiarda, gedoopt op 20 februari 1737 in Groningen en overleden op 26 februari 1823 in Nieuwenhoorn, dochter van dr. Wiardus Wiardi (Havestadt) en Jacoba Aleida van Abcoude. Hendrikus stierf op 3 oktober 1779 in Nieuwenhoorn. Egberdina hertrouwde op 21 januari 1782 in Nieuwenhoorn met Teunis Dubbeldestuyver, geboren in Simonshaven.

---

¹ <https://oesoldelu.nl/bakker/2634.html>

² <https://www.wikitree.com/wiki/Wolters-665>

³ Warner zes broers en zusters: <https://oesoldelu.nl/bakker/1317.html>

Rechtszaak

In 1713 liep er een rechtszaak tussen Warnerus Emmen (namens de erfgenamen van Emmen) en Alpherdus Emmen, voor zich en namens Theodorus en Anna Margaretha Emmen, over de verdeling van de nalatenschap van hun moeder Hendrina van IJsselmuiden.⁴ Ook was er een rechtszaak tussen Gerard Verschuur aan de ene kant en de kinderen en erfgenamen van Hendrina van IJsselmuiden aan de andere kant over betaling van een openstaande rekening voor geleverde goederen.

In 1717 verkocht Warnerus Emmen een huis in Gasselte aan Roelof Hiddinge.⁵

Warnerus en zijn vrouw Hasina zijn beiden overleden op woensdag 27 juli 1746 in Gasselte.

Theodorus Emmen

De broer van Warnerus, Theodorus werd geboren in 1690 in Steenwijk. Hij trouwde in 1724 in Gasselte met Frouke Harms. In die plaats was hij werkzaam als chirurgijn. In 1734 werd Theodorus door een koopman uit Groningen gevorderd tot betaling van een schuld van 224 gulden. Theodorus had voor dat bedrag gedroogde kruiden gekocht, maar die niet betaald omdat hij niet tevreden was over de kwaliteit. De koopman schakelde een advocaat in en die volgde een procedure uit het Drentse Landrecht. Hij kon volgens dat systeem, na de vordering — de 'aanpanding' — het bedrag bij de schulde van Gasselte opeisen — de 'uitpanding'.⁶

Catharina Emmen, dochter van Theodorus en Frouke, werd gedoopt Gasselte op 27 november 1731 en werd begraven op 22-6-1783 in Peize. Zij trouwde (1) op 17 augustus 1755 in Peize met Jan Huiberts, geboren in Peize, begraven op 13 april 1759 in Peize, zoon van Jan Harm Huiberts en Fennechien Joosten.

Catharina trouwde (2) in november 1768 in Peize met Harm Lammerts, geboren in 1740 in Peize en overleden op 5 april 1817 in Groningen, zoon van Lambert Harms en Aaltje Jans. Harm Lamberts wordt vermeld in het Haardstedenregister van Peize in 1784 en 1794 met 2 paarden. Waarschijnlijk woonde hij in de boerderij iets ten oosten van de molen gelegen, eigendom van de molenaar Popke Martinus, wiens zoon met Froukien de zoon van Harm trouwde.

Vanaf 1804 wordt Harm Lamberts vermeld als koopman, ook in de buurt van de Roderweg, in een huis dat in 1807 ook zijn eigendom is.

Harm trouwde (3) in 1784 met Jantje Jannes, begraven op 3 december 1784, weduwe van Harm Eelis van Lieveren (ette voor het Noordenveld tussen 1725 en 1759).

---

⁴ Stadsgericht Steenwijk (document in Historisch Centrum Overijssel).

<https://www.archieven.nl/nl/zoeken?mivast=0&mizig=210&miadt=141&miaet=1&micode=0075&minr=2249300&miview=inv2&milang=nl>

⁵ <https://bit.ly/3rHDToS>

⁶ <https://oesoldelu.nl/bakker/658.html>

Harm trouwde (3) op 7 mei 1786 met Jantien Everds, overleden in november 1815 in huis 97, dochter van Evert Jacobs en Zwaantje Jans.⁷

Veel sterfgevallen in 1742

Sterven er gemiddeld in een jaar zo'n vijf á zes mensen in Gasselte, in 1742 moet Warnerus maar liefst ruim 20 maal de tocht van sterfhuis naar kerkhof maken. Er zijn veel kinderen bij, niet ongewoon in een tijd waarin de kindersterfte sowieso erg hoog is. Het gebeurt geregeld dat kinderen levenloos ter wereld komen of op zeer jonge leeftijd sterven. Ouders geven hun kinderen vaak twee of drie keer de naam van een eerder overleden kind.

Sommige inwoners van Gasselte kennen we ook alleen omdat hun naam diverse keren voorkomt in het begraafboek. Dit geldt bijvoorbeeld voor Harmen Hendrik Haringa uit Hatzum in Oost-Friesland en zijn vrouw Aleida of Aaltje Buiting. Zij wordt op 11 april 1717 gedoopt in Gasselte als dochter van Harm Buiting van Buinen en Hermanna Hilbing van Gasselte. Harmen en Aleida trouwen op 29 augustus 1742 in Rolde. Waarom ze naar Gasselte komen, en waar ze wonen, staat nergens vermeld. Hun eerste kind wordt te Gasselte gedoopt op 26 april 1744 en Harmannes genoemd, maar al op 1 mei staat in het begraafboek; *Op het koor van de kerk begraven het kind van Harmen Hendrik van Hatzum en Aaltien Buiting*. Het kind is dus nog geen week oud geworden. Op 20 juni 1745 wordt Harm geboren. Drie maanden later overlijdt de jonge moeder. *'23 september begraven Alida Buiting, toegenamd Haringa.'* Ook Harm wordt niet oud, op 15 januari 1746 staat in het begraafboek: *heeft de Weledele Hooggeboren heer Haringa sijn soon nadat Mevrouw op Den 23 September 1745 ter aarde besteld was, begraven.[3mnd. Oud]*.

---

⁷ <https://www.arendarends.nl/Peize/Peize%20families/Lamberts.htm>